

Dette gjør du for å sikre steinhellene mot frostspreng

Naturstein er et populært valg på plattinger og terrasser, og selv om det er forholdsvis vedlikeholdsfritt kan man oppleve at vinteren setter sitt preg på stein og fug. Impregnering er et godt valg for enklere renhold og vedlikehold.

Av Emma Wold/ifi.no

Impregnering av naturstein del 1

Impregnering av naturstein del 2

Naturstein og fugemassen rundt er til en viss grad et porøst materiale, som over tid vil kunne suge til seg vann. Fuktigheten gir rom for det Kjetil Alsaker fra SurfaTech på god dialekt kaller for groe, altså mose, grønske og andre ting som gror når forholdene ligger til rette for det. Ikke bare kan dette være estetisk sjenerende på plattingen, men fuktigheten som ligger i underlaget økes, og sjansen for frostspreng øker betraktelig når minusgradene kommer.

Som vi husker fra naturfagstimene vil vann som fryser ekspandere, og det er dette fenomenet som står

for de største ødeleggelsene i fug og stein. Platingen gir rett og slett etter, som fører til at det sprekker opp.

GODE RÅD: Det første tipset til Alsaker er å sørge for at både stein og fuger er ren.

Spiser opp fugene

Alsaker beskriver dette som et ganske typisk problem.

– I Norge har vi en del naturstein både ute og inne, og vi har tilhørende fuger som ofte sliter litt. Om det er skittent vaskevann, eller regnvann med forurensning utendørs, så trenger det ned i fugene og de blir fort møkkete og vanskelige å holde rene, sier Alsaker. Han sitter på en plattform utenfor en stor enebolig i Drammen, og peker ned.

– Når fugene ute er konstant våte, så liker det å gro ting der. Her ser vi tydelig spor etter frostspreng. Frosten spiser opp fugene.

ØDELAGT: Her ser vi en ødelagt fuger som har blitt frostsprengt. Denne fugen ble vasket 24 timer tidligere, og har ennå ikke tørket til tross for gode solforhold.

Dette anbefaler han

Det første tipset til Alsaker er å sørge for at både stein og fuger er ren. Start helst med dette vedlikeholdet så tidlig som mulig. Han anbefaler en skånsom organisk syre, og viser til SurfaTech sin DeSalin C, som er laget av sitrus. Rensemiddelene løser opp det den skal – som skitt, smuss og fugeslør.

– Når overflaten er helt tørr etter å ha blitt vasket, er det smart å legge på noe som beskytter både naturstein og fugen. Produktet jeg bruker her heter SurfaPore M, og er en vannbasert, hydrofoberende impregnering. Det gjør renhold og vedlikehold enklere, og den er også oljeavstøtende.

Å påføre selve impregneringen er enkelt. Innholdet på flasken oppfører seg som vann – og når Alsaker skal demonstrere på plattingen heller han det rett på steinen, før han pensler det ut over og sørger for å få med fugene. Siden vi kun skal demonstrere effekten, impregneres kun en halv helle, men om du gjør dette hjemme så ville det vært naturlig å impregnere hele terrassen.

Legger du på for mye impregneringsvæske, kan du tørke lett over med en lofri klut.

– Da er egentlig jobben gjort!

ENKELT: Impregneringsvæsken oppfører seg som vann, og påføres enkelt med en vanlig pensel.

Se effekten

Etter påføring skal impregneringen tørke godt, så det er en fordel å gjøre dette når det er meldt et par dager med fint vær i strekk. Aller helst skal det tørke i minst et helt døgn. Et godt tips er å planlegge en dag opptørking etter vask, og en dag herding etter påføring av impregneringen.

To dager etter påføringen møter vi opp ved plattingen med en liten bøtte med vann for å se hva som skjer. Før vi slenger på vannet er det ingen synlig forskjell på hellen som har blitt delvis impregnert, og det er ingen synlig hinne eller endring i glans.

Så snart vi slår vann over ser vi to ting skje. Vannet absorberes ned i stein og fug der det ikke er impregnert, og den våte steinen blir umiddelbart mørk. Området som har blitt impregnert derimot, endrer ikke farge, og vannet perler seg på overflaten. Det er med andre ord tydelig endring i egenskapene til natursteinen. Her vil ikke vann trenge inn i underlaget og sprengte til våren.

FØR OG ETTER: Når det kastes på en bøtte med vann, ser man tydelig hvor impregneringsvæsken har vært penslet på.

BLØT FUG: Her har fugene ikke fått impregnering på seg, og vi ser hvordan vannet har trukket ned.

IMPREGNERT FUG: Denne fugen har blitt impregnert noen døgn tidligere, og man ser tydelig hvordan vannet perler seg på overflaten. Dette er med på å hindre frostspreng når kulda kommer.

Mer informasjon

- Gjøco: <https://gjoco.no>